

Strejker. Jeg vil sige med det samme, at jeg sympatiserer ikke med ulovlige Strejker. Jeg er ganske klar over, at Produktionen og Fordelingen skal organiseres; det kan ikke som nu være planløst. Dermed har jeg sagt, at jeg er Tilhænger af ordnede Samfundsforhold; det er ikke noget nyt. Naar en Socialdemokrat erklærer dette, er det slet ikke noget, som er fra i Gaar, nej, det er et Standpunkt, som vort Parti har hævdet, saa længe som det har eksisteret. Vi har taget Afstand fra og bekæmpet de anarkistiske Tendenser, enten det har været opad eller nedad, og den samme Stilling indtager vi endnu. Vi ønsker Planmæssighed i vort Samfund; vi ønsker ordnede Forhold, og det kan kun ske under den Samfundsform, som vi eftertragter. Men det forekommer mig, at jeg under Krigen har hørt ikke saa ganske lidt om Strejketrusler, ogsaa om Trusler, som har været etablerede fra andre Sider. Det forekommer mig, at jeg har hørt saa meget derom, at der kan være Grund til at dvæle lidt derved, da man fra anden Side har saa travlt med, hvad der sker i Arbejderverdenen.

Jeg mindes, at der, da Talen i sin Tid var om Ekstrabeskatning af Rederne — da man mente, at en Ekstrabeskatning var berettiget, for at man ved de Penge, der indvandt, kunde nedsætte Priserne paa ganske nødvendige Livsfornødenheder — fremkom Røster om, at Rederne, hvis denne Ekstrabeskatning blev gennemført, vilde flytte her fra Landet, flytte deres Virksomheder andre Steder hen — altsaa en veritabel Strejketrusel fra deres Side. Det blev heldigvis ikke til noget; men der er en Mulighed for, at denne Trusel har haft en vis Indflydelse paa det Tidspunkt, da det paagældende Lovforslag blev behandlet. Jeg mindes, at naar den højtærede Indenrigsminister fastslog Maksimalpris paa en eller anden Vare, forsvandt den pludselig; det var, som om den pludselig var sunket i Jorden. Og naar man ude omkring, f. Eks. paa Møder, omtalte dette Forhold og beklagede det skete, var man straks til Rede fra Oppositionens Side saavel i Bladene som fra Talernes Side med at erklære, at det var Regeringens Skyld; det var Regeringen, der ved at fastsætte Maksimalpriser var Skyld i, at Varerne saaledes forsvandt, thi de handlende vilde ikke falbyde Varerne til de af Regeringen fastsatte Maksimalpriser. Fordi de handlende ikke maatte skrue Priserne alt for umætteligt i Vejret, fordi der blev Begrænsning af deres Avance, gjorde de altsaa Strejke;

saa forsvandt Varerne, thi saa vilde man ikke mere falbyde dem. Og Folkepartiet og Venstre var ikke en eneste Smule indignerede derover, tværtimod; med en vis Skadefryd og Glæde fortalte og skrev de, at det var Regeringens Skyld. Man vilde ogsaa benytte den Lejlighed til at lægge Regeringen og Regeringspartierne for Had.

Det foresvæver mig, at der et Par Gange har været forhandlet med Roedyrkerne om højere Priser paa Sukkerroer, og jeg synes, jeg kan mindes, at der ved disse Forhandlinger blev krævet en vis Forhøjelse, ellers vilde man ikke dyrke Roer — altsaa et første Strejkevarsel. Det blev endogsaa sagt ved en af disse Lejligheder, at Roedyrkerne, ikke alle, men nogle, som havde fleraarige Kontrakter, vilde bryde disse Kontrakter, hvis ikke de fik Forhøjelse af deres Roerpris — altsaa en Strejketrusel, endogsaa med Kontraktbrud. Forudsætningen for Kontrakternes Indgaaelse var altsaa bristet i en saadan Grad, at man fra visse Sider var klar til at bryde dem. Det blev heldigvis kun ved Truslerne, ganske simpelt fordi man imødekom Kravet; man har vel fundet det rimeligt eller i hvert Fald uundgaaeligt at imødekomme dette Ønske. Men Indignation over det, der skete, bemærkede jeg ikke, hverken fra Venstres eller fra det konservative Folkepartis Side. Og hvad vil man mene om det, der skete for ikke saa lang Tid siden, da Restauratørerne i København truede med at lukke deres Restauranter, hvis de bebudede Maksimalpriser paa enkelte af deres Varer skulde blive ført ud i det praktiske Liv? Det var ogsaa Strejketrusel; naar ikke de kunde faa det Udbytte, de vilde have, vilde de overhovedet ikke arbejde.

Jeg skal ikke udtale mig om Lovligheden eller Ulovligheden af disse Strejketrusler eller Strejker, jeg vil overlade det til ærede Medlemmer at definere, om de har været lovlige eller ikke. Men jeg vil anbefale ærede Medlemmer fra Folkepartiet og Venstre i Øjeblikket at beskæftige sig mere med Spørgsmaalet om, hvad der kan gøres for at træffe Forholdsregler imod ublu Avance, end med Arbejdernes Lønninger og deres Strejker; og dernæst anbefale dem, naar Tiden er inde, at være med til at give Regler for Arbejdernes Deltagelse i Ledelsen af og Kontrollen med Produktionen og dens Fordeling. Det Anarki, der er skabt som Følge af det bestaaende Samfundsprincip, maa vi bort fra, Socialdemokratiet og den socialistiske Samfundsopfattelse er